

Stiftelsesklagenemnda

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse i sak 2018/0506

Stiftelsesklagenemndas avgjørelse av krav fremsatt 23. november 2018 fra A om dekning av sakskostnader etter bestemmelsen i lov av 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 36.

Kravet har sitt grunnlag i omgjøring av vedtak fra Stiftelsestilsynet. Vedtak fattet 10. april 2017 av Stiftelsestilsynet ble opphevet av Stiftelsesklagenemnda med vedtak av 2. november 2018 (saknummer 2017/296). Spørsmålet i saken er om vilkårene for dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 er oppfylt.

1 Stiftelsesklagenemndas kompetanse og sammensetning

Stiftelsesklagenemndas kompetanse er fastsatt i lov 15. juni 2001 nr. 59 om stiftelser (stiftelsesloven) § 7a. Etter bestemmelsens femte ledd sammenholdt med forarbeidene til lovbestemmelsen, jf. Prop. 12 L (2014-2015) kap. 7, avgjør Stiftelsesklagenemnda krav om sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 blant annet der hvor nemnda har fattet endelig vedtak i klagesaken.

Ved Stiftelsesklagenemndas behandling og avgjørelse av klagen deltok leder Hanne Ombudstvedt og medlemmene Caroline D. Ditlev-Simonsen og Henning Sollid.

2 Sakens bakgrunn i hovedtrekk

I vedtak av 2. november 2018 opphevet Stiftelsesklagenemnda Stiftelsestilsynets vedtak av 10. april 2017 om å avsette A og to andre styremedlemmer i B, jf. stiftelsesloven § 29. Styreavsettelsen ble iverksatt 1. juni 2017, samme dato som styremedlemmenes funksjonstid utløp. A var ikke på gjenvalg.

3 Rettslig grunnlag for vedtaket

Forvaltningslovens § 36 første ledd gir hjemmel for dekning av nødvendige og vesentlige kostnader påløpt i forbindelse med selve klagebehandlingen. Bestemmelsen lyder:

«Når et vedtak blir endret til gunst for en part, skal han tilkjennes dekning for vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket, med mindre endringen skyldes partens eget forhold eller forhold utenfor partens og forvaltningens kontroll, eller andre særlige forhold taler mot det.»

Etter forvaltningsloven § 36 tredje ledd er det klageinstansen som skal behandle spørsmålet om det offentlige skal dekke privat parts sakskostnader med mindre underinstansen har truffet nytt vedtak i saken. I Prop. 12 L (2014-2015) Endringer i stiftelsesloven (stiftelsesklagenemnd) står det i kapittel 7:

Postadresse

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Tlf.: 55 19 30 00

E-post: post@knse.no

«For de tilfellene hvor Stiftelsesklagenemnda fatter endelig vedtak i klagesaken, eller hvis den omgjør et vedtak i medhold av forvaltningsloven § 35, følger det av forvaltningsloven § 36 at det er Stiftelsesklagenemnda som skal fatte avgjørelse om sakskostnader i første instans.»

Etter stiftelsesloven § 7 a femte ledd andre setning kan nemndas avgjørelser om sakskostnader ikke påklages. I Prop. 12 L (2014-2015) står det i kapittel 7:

«Hensynet til nemndas uavhengighet tilsier også at departementet ikke bør kunne overprøve nemndas vurdering av sakskostnadskravet.»

4 Klagers anførsler

I e-post av 23. november 2018 har A fremsatt krav om dekning av utgifter i forbindelse med reiser til Oslo for å få bistand i klagesaken. Det kreves dekning for tapt arbeidsfortjeneste for til sammen 8 dager, hvilket er beregnet til kroner 33 000. Videre kreves dekket reiseutgifter med et beløp stort kroner 8 460. Til sammen kreves det dekket et beløp stort kroner 41 460.

Klager anfører at saken har vært komplisert og tidkrevende, og en personlig belastende sak, som har nødvendiggjort bistand fra både advokat og andre konsulenter.

Klager har videre opplyst at han er selvstendig næringsdrivende. Hans reiser til Oslo i forbindelse med klageprosessen var helt nødvendig, og innebar at klager ikke kunne påta seg oppdrag de dagene det var snakk om, og heller ikke drive oppsøkende virksomhet. Klager viser til at det fremsatte kravet på dekning for åtte arbeidsdager ikke representerer det egentlige tapet han har hatt i forbindelse med klagesaken, og at dette således er et rimelig beløp å kreve dekning for.

5 Stiftelsesklagenemndas vurdering

Stiftelsesklagenemnda har kompetanse til å avgjøre krav om sakskostnader der nemnda har fattet endelig vedtak i klagesaken. Nemnda legger til grunn at opphevelsesvedtaket av 2. november 2018 er å regne for endelig vedtak, fordi Stiftelsestilsynet ikke skal treffe nytt vedtak i saken. Nemnda vurderer derfor å ha kompetanse til å avgjøre kravet fra A.

Det følger av forvaltningsloven § 36 første ledd at retten til å få dekket *«vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket»* av det offentlige inntreder der *«et vedtak blir endret til gunst for en part»*. Opphevelsesvedtaket av 2. november 2018 innebærer ikke at A gjeninnsettes i styrevervet. Stiftelsestilsynets styreavsettelsesvedtak trådte i kraft 1. juni 2017, samme dato som As funksjonstid for styrevervet utløp og han var ikke på gjenvalg. Det kan reises spørsmål om opphevelsesvedtaket innebærer en endring av Stiftelsestilsynets vedtak.

Stiftelsesklagenemnda tar først stilling til om opphevelsesvedtaket er en endring av styreavsettelsesvedtaket *«til gunst»* for A som part i klagesaken. Lovens ordlyd *«endret til gunst»* stenger ikke for at rene opphevelser anses å være til gunst for en part, men uttalelser i lovforarbeider trekker i retning av at ordlyden ble valgt nettopp for å avgrense mot rene opphevelser. Justisdepartementets Lovavdeling har i flere uttalelser om forvaltningsloven § 36 lagt til grunn at det er et vilkår for dekning av sakskostnader etter forvaltningsloven § 36 første ledd at opphevelsen må innebære en permanent eller midlertidig endring av rettstilstanden i klagers favør. Det vises til omtale i Geir Woxholth: *«Forvaltningsloven med kommentarer»*, 5. utgave på side 598-599. Sivilombudsmannen på sin side har i sin praksis sett på opphevelsens realitet og har lagt til grunn at selv om opphevelsen ikke førte til noen midlertidig eller varig endring i den materielle rettstilstanden til parten var det en endring i

lovens forstand fordi tidligere vedtak ble brakt ut av verden og ansett å være til gunst for parten som fikk en ny prøvingsmulighet, jf. SOM-2009-343.

Stiftelsesklagenemnda viser til at styreavsettelsesvedtaket bygger på at A vesentlig har tilsidesatt sine lovpålagte plikter som styremedlem i B, blant annet ved unnlatelse av å sørge for forsvarlig internkontroll og å ha omgått omdanningsreglene i stiftelsesloven ved å vedta opprettelsen av C. I styreavsettelsesvedtaket ligger, slik nemnda ser det, en uskikkethetsvurdering av A som vil kunne påvirke hans faktiske muligheter til nye verv. Opphevelsesvedtaket setter premissene om lovovertridelser til side, og det er derfor nemndas vurdering at opphevelsesvedtaket endrer styreavsettelsesvedtaket til gunst for A selv om det ikke medfører varig eller midlertidig endringer i hans materielle rettstilstand. Nemnda har lagt avgjørende vekt på lovens ordlyd og reelle hensyn i sin vurdering.

A har etter dette rett til å få dekket av det offentlige *«vesentlige kostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket»*, jf. forvaltningsloven § 36 første ledd.

Det er vesentlige og nødvendige kostnader i tidsrommet fra Stiftelsestilsynets vedtak forelå den 10. april 2017 til Stiftelsesklagenemndas vedtak forelå den 2. november 2018, som kan kreves dekket i henhold til forvaltningsloven § 36 første ledd.

I e-post av 23. november 2018 har A fremsatt krav om dekning av tapt arbeidsfortjeneste og reiseutgifter i forbindelse med reiser for å få bistand i klagesaken. De aktuelle datoene A har vært i Oslo er opplyst å være 14. april 2017, 18. april 2017, 20. april 2017, 22. april 2017, 28. april 2017 og 5. mai 2017.

Det er adgang til å få dekket utgifter til gebyrer, kopiering og egne reiser, jf. Lovavdelingens uttalelse i JDLOV-1989-1123 hvor det blant annet er uttalt:

«Etter lovendringen i 1977 er det også adgang til å få dekket utgifter til gebyrer, kopiering og egne reiser.»

Stiftelsesklagenemnda viser til at reiseavstanden X – Oslo tur/retur er 319,2 km. Stiftelsesklagenemnda finner å kunne dekke bilutgifter med kroner 6 703 (319,2 km x 6 x 3,50).

A har også krevd dekning for tapt arbeidsfortjeneste. Det følger av opplysningene i kravet at tapet av arbeidsfortjeneste er knyttet til As arbeid i X. Dette selskapet ble først stiftet 10. september 2018, jf. nøkkelopplysninger fra enhetsregisteret. Ettersom kravet gjelder for perioden våren 2017 finner Stiftelsesklagenemnda ikke grunnlag for å dekke kravet.

6 Vedtak

Stiftelsesklagenemnda fatter etter dette følgende vedtak:

Stiftelsesklagenemnda dekker reiseutlegg for A med kroner 6 703. Resten av kravet tas ikke til følge.

Beløpet betales fra staten v/Stiftelsestilsynet til den konto som A oppgir.

Vedtaket er enstemmig.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. stiftelsesloven § 7a femte ledd.

Ålesund, 13. mai 2019

Hanne Ombudstvedt
Leder

Dokumentet er godkjent elektronisk